

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 486/2025
11.06.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Миле Петковић и Милан Петковић, адвокати у ..., против туженог „Анимал Дуо – Вет“ доо Неготин, из Неготина, чији је пуномоћник Зоран Вујичић, адвокат у ..., ради накнаде вредности удела, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против решења Привредног апелационог суда Пж 1629/25 од 22.05.2025. године, у седници одржаној 11.06.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиле, изјављена против решења Привредног апелационог суда Пж 1629/25 од 22.05.2025. године, као неоснована.

Образложење

Решењем Привредног суда у Зајечару П 27/2025 од 27.03.2025. године одбачена је тужба тужиле као неблаговремена и обавезана тужила да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 116.950,00 динара.

Решењем Привредног апелационог суда Пж 1629/25 од 22.05.2025. године одбијена је жалба тужиле и потврђено првостепено решење Привредног суда у Зајечару.

Против правноснажног решења другостепеног суда, тужила је изјавила дозвољену и благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Испитујући другостепено решење, у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408., у вези одредбе члана 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку доношења другостепеног решења није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

У поступку пред другостепеним судом није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, у вези одредбе члана 361. став 2. ЗПП,

на коју се неосновано указује ревизијом тужиље. Ревизија се не може изјавити због битне повреде одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, нарочито имајући у виду да ревидент по том основу побија првостепену одлуку.

Тужиља је поднела тужбу којом је тражила да јој тужени као искљученом члану друштва накнади вредност удела од 50%. Првостепени суд је одбацио тужбу тужиље као неблагоприятну применом одредбе члана 294 ст. 1 тач. 2 ЗПП, у вези одредбе члана 197. став 1. Закона о привредним друштвима, уз образложење да је поднета протеклом законом предвиђеног рока од 180 дана од дана правноснажности пресуде којом је тужиља искључена као члан туженог друштва. Утврђено је да је тужиља искључена као члан друштва пресудом Привредног суда у Зајечару П 64/23 од 05.10.2023. године, која је потврђена пресудом Привредног апелационог суда Пж 125/24 од 27.06.2024. године. Другостепена пресуда достављена је тужиљи дана 26.07.2024. године. Тужиља је поднела тужбу за накнаду вредности удела дана 08.01.2025. године, па је становиште првостепеног суда, које прихвата као правилно и другостепени суд, да је тужба поднета протеклом законом прописаног рока од 180 дана од дана правноснажности пресуде.

Одлуке нижестепених судова донете су правилном применом материјалног права на утврђено чињенично стање.

Искључени члан друштва може тужбом надлежном суду против друштва тражити накнаду вредности свог удела у складу са одредбом члана 197. став 1. Закона о привредним друштвима. Према ставу 2. исте одредбе, тужба се може поднети у року од 180 дана од дана правноснажности пресуде о искључењу члана друштва.

Наведена одредба је јасна и не оставља простора за тумачење. Тужба за накнаду вредности удела може се и мора се поднети у року од 180 дана од дана правноснажности пресуде о искључењу члана друштва и то је преклузиван рок. Неоснован је навод ревидента да је рок од 180 дана требало рачунати од дана када је тужиљи достављена другостепена пресуда, а не од дана правноснажности пресуде. Одредба члана 197. став 1. Закона о привредним друштвима изричито предвиђа да се рок рачуна од дана правноснажности пресуде о искључењу члана друштва, а не од дана када је та правноснажна пресуда достављена члану друштва. Пресуда постаје правноснажна онда када се више не може побијати редовним правним лековима, а то је протеклом рока за изјављивање жалбе или доношењем одлуке о жалби. Без утицаја је у контексту благовремености тужбе позивање ревидента на одредбу члана 361. став 2. ЗПП, којом је предвиђено да пресуда има дејство према странкама од дана када им је достављена. То не значи, како то неосновано сматра ревидент, да је рок од 180 дана требало рачунати од дана када је тужиљи као члану друштва достављена другостепена пресуда. Та одредба значи да од дана када је странци достављена пресуда у односу на ту странку настаје правна и фактичка ситуација установљена пресудом, странка се тада упознаје са правима и обавезама установљеним, односно наложеним пресудом. Тужиља је од момента пријема другостепене пресуде имала могућност и процесну обавезу да брине о заштити својих права и да тужбу поднесе у законом прописаном року, који по изричитој одредби члана 197. став 2. Закона о привредним друштвима тече од правноснажности пресуде, како то правилно закључују и нижестепени судови. Како је тужиља тужбу за накнаду вредности удела поднела протеклом законом предвиђеног преклузивног рока, правилна је одлука нижестепених судова којом је њена тужба одбачена као неблагоприятна.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци применом одредбе члана 414. став 1., у вези одредбе члана 420. став 1. и 6. ЗПП.

Председник већа-судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић